

PROGRAM WYCHOWAWCZY

**SZKOŁY PODSTAWOWEJ SPECJALNEJ NR 122
im. J. KORCZAKA W KRAKOWIE**

„...Nie takie ważne, żeby człowiek dużo wiedział, ale żeby dobrze wiedział;
nie żeby umiał na pamięć, ale żeby rozumiał; nie żeby go wszystko troszkę
obchodziło, ale żeby go coś naprawdę zajmowało...”.

/ Janusz Korczak: „Prawidła życia”/

Program Wychowawczy Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 122 opracowano na podstawie:

1. Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej
2. Ustawy o Systemie Oświaty
3. Statutu Szkoły
4. Podstaw programowych
5. Opinii nauczycieli, rodziców i służby zdrowia
6. Deklaracji Praw Człowieka i Konwencji Praw Dziecka

Zawiera następujące rozdziały :

Wstęp.

- I. Wartości wychowawcze.
 - II. Treści wychowawcze w programach zajęć edukacyjnych.
 - III. Powinności wychowawcy klasy oraz nauczycieli wychowawców.
 - IV. Formy pomocy wychowawczej dla uczniów
 - V. System motywacyjny.
 - VI. Współpraca z personelem medycznymi i rodzicami uczniów.
- Uwagi końcowe.

WSTĘP

Program Wychowawczy Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 122 w Krakowie opracowany na podstawie dokumentów wymienionych powyżej uwzględnia także specyfikę placówki leczniczej.

Szkoła Podstawowa Specjalna nr 122 jest placówką przyszpitalną, stąd ogólne jej zadania są ściśle powiązane z procesem rewalidacyjnym dzieci przewlekle chorych i z zaburzeniami psychicznymi, pacjentów Wojewódzkiego Specjalistycznego Szpitala Dziecięcego im. św. Ludwika w Krakowie, leczonych w trybie dziennym i stacjonarnym.

Nadrzędnym celem wychowawczym jest readaptacja uczniów do macierzystego środowiska rodzinnego, szkolnego i rówieśniczego.

Ważnym czynnikiem w planowaniu pracy wychowawczej jest czas pobytu uczniów w szpitalu (od kilku tygodni do kilku miesięcy czy nawet kilku lat), stan zdrowia i wynikające z sytuacji zdrowotnej ucznia – pacjenta wskazania lub przeciwwskazania lekarsko-psychologiczne.

Szkolny Program Wychowawczy ze względu na zmieniający się skład uczniów oraz ich problemy zdrowotne podlega ewaluacji.

Rozdział I

WARTOŚCI WYCHOWAWCZE

Nauczyciel i wychowawca w swojej pracy powinien tworzyć okazje do odkrywania i poznawania wartości przez wszystkich członków społeczności szkoły, aby stały się one bliskie, aby były przyjmowane, przeżywane i realizowane. Należą do nich w szczególności:

- akceptacja własnej osoby,
- wzajemne zrozumienie i troska o dobro drugiego człowieka,
- postawa akceptacji i tolerancji wobec zachowań innych,
- odpowiedzialność za siebie i innych, za czyny i słowa,
- poczucie własnej godności i szacunku do otoczenia,
- troska o właściwy rozwój osobowości,
- wszechstronny rozwój w wymiarze intelektualnym, moralnym i duchowym,
- - wzajemna pomoc,
- rozwijanie umiejętności interpersonalnych,
- rozwijanie zainteresowań i pobudzanie motywacji do działania.

Rozdział II

TREŚCI WYCHOWAWCZE W PROGRAMACH ZAJĘĆ EDUKACYJNYCH

Kształcenie na etapie nauczania zintegrowanego stanowi przejście od wychowania przedszkolnego do edukacji prowadzonej w systemie szkolnym. Głównym celem jest wspomaganie wszechstronnego i harmonijnego rozwoju ucznia oraz :

- kształtowanie umiejętności i postaw uczniów do naturalnej w tym wieku aktywności
- umożliwianie poznawania świata, rozbudzanie ciekawości poznawczej,
- wspomaganie samodzielności oraz nauka uczenia się,
- wdrożenie do prawidłowego funkcjonowania w społeczności szkolnej, a szczególnie : ułatwienie społecznej integracji poprzez uczenie zasad poprawnej komunikacji, umiejętności współdziałania w grupie i samoobsługi,
- opieka nad uczniem mającym trudności poprzez poznanie go i jego środowiska, ustalenie programu działania, stworzenie możliwości do osiągnięcia sukcesu na miarę swoich możliwości,
- uwrażliwienie na niebezpieczeństwa / uzależnienia, przemoc /,
- pomoc w wyrównywaniu braków w wiadomościach,
- wspomaganie procesu leczenia

Edukacja w starszych klasach szkoły podstawowej ma na celu dalsze wspomaganie rozwoju dziecka oraz wprowadzenie go w życie społeczne.

Dlatego należy :

- prowadzić dziecko do nabywania i rozwijania umiejętności wypowiadania się w mowie i piśmie
- kształtować nawyki społecznego współżycia,
- rozwijać poznawcze możliwości uczniów, celem łatwiejszego przejścia od wieku dziecięcego do bardziej dojrzałego,
- przygotowywać do podejmowania zadań bardziej złożonych,
- rozbudzać i rozwijać wrażliwość estetyczną i moralną oraz jego indywidualne zdolności twórcze,
- przede wszystkim kształtować wiarę we własne możliwości,
- rozwijać umiejętność dbania o własne zdrowie, higienę osobistą i otoczenia,
- uwrażliwiać na problem bezpieczeństwa,
- kształtować poczucie odpowiedzialności za stan środowiska naturalnego,
- rozwijać aktywność społeczną i obywatelską, zwłaszcza wobec przejawów patologii społecznej,
- przygotować do życia w rodzinie, podkreślać funkcję rodziny i miejsce jakie winno zajmować w niej dziecko,
- wiązać emocjonalnie z najbliższym otoczeniem, ojczyzną,
- uczyć dialogu i tolerancji
- uczyć uczenia się,
- ułatwiać społeczną integrację poprzez budowanie otwartości, empatii i tolerancji,
- kształtować zamiłowanie do wiedzy, kultury i nauki,
- zwracać szczególną uwagę na rozwój dziedzictwa kulturowego i odpowiedzialności za jego trwanie,

- kształtować tożsamość narodową oraz szacunek do innych narodów,
- kształtować poczucie odpowiedzialności za funkcjonowanie w zbiorowości społecznej,
- kształtować poczucie odpowiedzialności i poszanowania prawa oraz akceptacji decyzji podjętych w demokratyczny sposób bez względu na osobisty interes.

Rozdział III

POWINNOŚCI WYCHOWAWCY KLASY ORAZ NAUCZYCIELI WYCHOWAWCÓW.

Wychowanie jest ważnym elementem pracy każdego nauczyciela. Istnieją jednak grupy zadań, które ma do spełnienia wychowawca klasy :

1. Opracowuje w oparciu o „Szkolny Program Wychowawczy” plan wychowawczy dla danej klasy.
2. Systematycznie podejmuje wysiłki zmierzające do wytworzenia prawidłowej atmosfery wspólnoty klasowej.
3. Uczestniczy we wszystkich sytuacjach ważnych dla klasy np. imprezy okolicznościowe, zabawy, akademie, apele, wycieczki.
4. W miarę możliwości (w zależności od składu uczniowskiego) organizuje wyjścia do kina, teatru, zwiedzanie miasta, wyjazdy śródroczne (bardzo istotne ze względów terapeutycznych).
5. Poznaje swoich wychowanków, ich możliwości, warunki zdrowotne.
6. Organizuje zebrania z rodzicami połączone z psychoedukacją i profilaktyką..
7. Szczególnie pomaga w rozwiązywaniu wszelkich trudności związanych z pobytem dziecka w szpitalu.
8. W razie potrzeby ułatwia readaptację ucznia we własnej szkole macierzystej po powrocie ze szpitala.
9. Współpracuje z personelem lekarsko – psychologicznym.
10. Prowadzi na bieżąco dokumentację pracy oraz korespondencję ze szkołami macierzystymi (oceny bieżące, arkusze ocen, opinie pedagogiczne).
11. Uczestniczy w zebraniach lekarsko – pedagogicznych, na których poruszane są problemy zdrowotne i inne związane z wychowankami.
12. Nawiązuje kontakt z poradnią psychologiczno - pedagogiczną celem diagnozowania uczniów.
13. Przedstawia istotne problemy uczniów na radach pedagogicznych.

Rozdział IV

FORMY POMOCY WYCHOWAWCZEJ DLA UCZNIÓW.

Społeczność uczniowska placówki szpitalnej to dzieci w wysokim stopniu narażone na dysfunkcje i wynikające z nich szkody.

Do najczęściej występujących nieprawidłowych zachowań uczniów naszej szkoły zaliczyć należy:

- - alienację,
- - depresję,
- - minimalizm celów życiowych,
- - deficyt umiejętności społecznych,
- - porzucanie nauki szkolnej,
- - dysfunkcyjny tryb życia,
- - agresję,
- - używanie substancji psychoaktywnych.

Analiza środowisk rodzinno-społecznych, z których pochodzą nasi wychowankowie, prowadzi do stwierdzenia, że występuje w nich znaczne nagromadzenie czynników ryzyka. W tej sytuacji działania prewencyjne tylko na poziomie podstawowym nie mogą być skuteczne. Podejmuje się je w korelacji z terapią psychologiczną prowadzoną w szpitalu. Celem tych działań jest wzmacnianie efektów terapii zdiagnozowanych zaburzeń oraz zapobieganie podejmowaniu kolejnych zachowań ryzykownych u wychowanków.

Wychowawcy klas i nauczyciele wychowawcy organizują zajęcia i podejmują przedsięwzięcia mające na celu aktywizowanie uczniów do wspólnych celowych działań poprzez:

- - zajęcia muzyczno – ruchowe,
- - zajęcia relaksacyjne,
- - zespołowe gry sportowe,
- - zajęcia plastyczne,
- - zajęcia paradydaktyczne,
- - zajęcia redakcji szkolnej „Uśmiechniętej Gazety”,
- - zajęcia harcerskie.

Organizują imprezy integracyjne, zaspokajające podstawowe potrzeby psychiczne, między innymi: potrzebę kontaktów społecznych, potrzebę poznania, zabawy, doznań estetycznych, kreowania siebie:

- - wieczorki „andrzejkowe”,
- - „Mikołajki”,
- - spotkania Wigilijne,
- - konkursy plastyczne np. szopki krakowskie, pisanki Wielkanocne itp.,
- - konkurs w ramach „Akademii Dobrych Manier”,
- - konkurs: „Poznajemy Kraków i jego dziedzictwo kulturowe”,
- - konkurs wiedzy i recytacji w ramach programu wychowawczego: „Janusz Korczak – Patronem naszej szkoły”,
- - Dzień Dziecka,
- - Dzień Sportu,
- - wycieczki i wiele innych.

Głównym celem pracy wychowawczej jest :

- wspomaganie procesu leczenia i powrotu do zdrowia
- wspieranie optymalnego funkcjonowania wychowanków w roli uczniów.

Rozdział V

SYSTEM MOTYWACYJNY.

System motywacyjny w wychowaniu opisano szczegółowo w Statucie Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 122.

Rozdział VI

WSPÓŁPRACA Z PERSONELEM MEDYCZNYM I RODZICAMI.

Koncepcja pracy wychowawczej jest oparta o założenia społeczności leczniczej. Ważnym sojusznikiem w pracy pedagoga szpitalnego są rodzice oraz personel medyczny. Od prawidłowej współpracy między szkołą a szpitalem zależy powodzenie w pracy pedagogicznej i terapeutycznej. Dlatego wspólnie ustala się godziny pracy pedagogicznej i zajęć pozalekcyjnych. Ponadto nauczyciel i wychowawca klasy:

- na bieżąco informuje o możliwościach szkolnych uczniów – pacjentów,
- gromadzi informacje związane ze stanem zdrowia ucznia,
- zasięga rady w przypadku uczniów z trudnościami szkolnymi,
- uczestniczy w zebraniach lekarsko – pedagogicznych,
- włącza personel medyczny (lekarze, pielęgniarki, psychologów) w organizowanie wyjazdów śródrocznych czy wyjść do kina, teatru, muzeum, ogrodu itp.
- każdorazowo uzgadnia planowane wyjścia, wycieczki,
- aktywnie włącza się w zebrania społeczności,
- organizuje „dni otwarte” dla rodziców,
- przeprowadza spotkania z rodzicami celem udzielenia informacji o postępach w nauce,
- wspomaga rodziców w rozwiązywaniu problemów szkolnych i zdrowotnych uczniów – pacjentów.

UWAGI KOŃCOWE

Nauczyciel, wychowawca, terapeuta w szkole szpitalnej jest symbolem zdrowia, jest łącznikiem pomiędzy światem ludzi zdrowych i chorych. Jego obecność pozwala uczniowi – pacjentowi zapomnieć o trudnej rzeczywistości szpitalnej, przybliżyć pobyt w szpitalu do normalnego życia (przed hospitalizacją)

Praca nauczyciela pomaga w pomyślnym rozwiązywaniu problemów szkolnych. Celestyn Frenet powiedział, że naszym dzieciom potrzebne są chleb i róże. Chleb ,który utrzymuje jednostkę w zdrowiu fizycznym i chleb dla umysłu, którym jest oświata. Potrzebne są im także róże, i to nie jako zbytek , ale jako zaspokojenie potrzeb psychicznych. Te słowa są przesłaniem naszej codziennej pracy, w której najważniejsze jest dziecko, które należy karmić „ chlebem i różami „ .